

Przykłady rozwiązań problemów

- Semafor wymyślony został po to aby umożliwić realizację wzajemnego wykluczania

Rozwiązanie problemu wzajemnego wykluczania dowolnej liczby procesów:

```
const      N = ?                {ilość procesów}
var        S : binary semaphore :=1;
```

process P(i : 1..N);

```
begin
    while true do begin
        własne sprawy;
        PB(S);
        sekcja krytyczna;
        VB(S);
    end
end;
```

- Semafor ma wartość 1, więc tylko 1 proces będzie mógł zakończyć PB(S)

Producenci i konsumenci

- Bufor N - elementowy
- Dwa semaforey:
 - WOLNE – w buforze są wolne pozycje;
 - PEŁNE – są wypełnione elementy;

```
const  N = ?      {rozmiar bufora}
var    WOLNE : semaphore := N;
        PEŁNE : semaphore := 0;
        bufor: array [1..N] of porcja;
```

process PRODUCENT;

```
var p : porcja;
j : 1..N      := 1;

begin
  while true do begin
    produkuj(p);
    P(WOLNE);
    bufor [j] := p;
    j := j mod N + 1;
    V(PEŁNE);
  end
end;
```

process KONSUMENT;

```
var p: porcja;
k: 1..N      := 1;

begin
  while true do begin
    P(PEŁNE);
    p := bufor [k];
    k = k mod N + 1;
    V(WOLNE);
    konsumuj(p);
  end
end;
```

- Rozwiązanie poprawne w przypadku jednego producenta i jednego konsumenta
- Operacje na semaforach są tak wykonywane, że zmienna j nigdy nie ma tej samej wartości co zmienna k
- Równoczesne wpisywanie do bufora i pobieranie z niego
- Tylko dla jednego producent i jednego konsumenta

Wielu producentów i wielu konsumentów

- Wykluczanie producentów względem siebie
- Ochrona zmiennej j
- Wykluczanie konsumentów względem siebie
- Ochrona zmiennej k
- Dostęp do tablicy przez zmienne globalne

```
const P = ? {liczba producentów}
      K = ? {liczba konsumentów}
      N = ? {rozmiar bufora}
```

```
var WOLNE : semaphore := N;
    PEŁNE : semaphore := 0;
    bufor : array [1..N] of porcja;
    j : integer := 1;
    k : integer := 1;
    Chroń_j : binary semaphore := 1;
    Chroń_k : binary semaphore := 1;
```

```
process PRODUCENT(i:1..P);
```

```
var p: porcja;
```

```
begin
```

```
    while true do begin
```

```
        produkuj(p);
```

```
        P(WOLNE);
```

```
        PB(Chroń_j);
```

```
        bufor[j] := p;
```

```
        j := j mod N + 1;
```

```
        VB(Chroń_j);
```

```
        V(PEŁNE);
```

```
    end
```

```
end
```

```
process KONSUMENT(i:1..K);
```

```
var p : porcja;
```

```
begin
```

```
    while true do begin
```

```
        P(PEŁNE);
```

```
        PB(Chroń_k);
```

```
        p := bufor[k];
```

```
        k := k mod N + 1;
```

```
        VB(CHROŃ_K);
```

```
        V(WOLNE);
```

```
        konsumuj(p);
```

```
    end
```

```
end;
```

- Tylko jeden producent może produkować i jeden konsument może pobierać w danej chwili czasu
- Sekcją krytyczną dla producentów jest dostęp do zmiennej j
- Sekcją krytyczną dla konsumentów jest dostęp do zmiennej k

Czytelnicy i pisarze

- Liczba czytelników M jest znana lub w czytelni może przebywać co najwyżej M czytelników
- WOLNE – liczba wolnych miejsc w czytelni
- W – wzajemne wykluczanie pisarzy

```
const M = ? {liczba czytelników}
      P = ? {liczba pisarzy}
```

```
var   WOLNE : semaphore := M           {ilość miejsc}
      W : binary semaphore := 1        {do wykluczania pisarzy}
```

```
process CZYTELNIK ( i : 1..M );
```

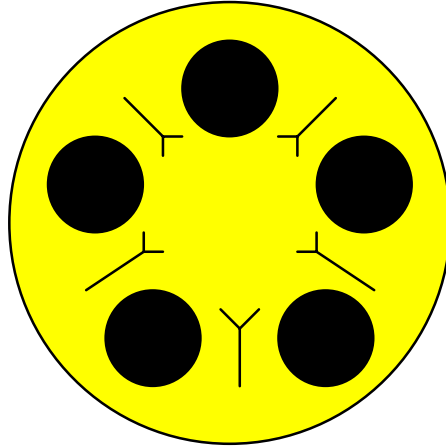
```
begin
  while true do begin
    własne sprawy;
    P(WOLNE);
    czytanie;
    V(WOLNE);
  end
end
```

```
process PISARZ ( i : 1..P );
```

```
var j : integer;
begin
  while true do begin
    własne sprawy;
    PB(W);
    for j:=1 to M P(WOLNE);
      pisanie;
    for j:=1 to M V(WOLNE);
    VB(W);
  end
end;
```

- Podniesienie semafora WOLNE powoduje pojawienie się wolnego miejsca;
- Czytelnik może wejść do czytelni
- Pisarz musi zająć wszystkie miejsca w czytelni, robi to stopniowo;

Pięciu filozofów

- Rozwiązanie z możliwością blokady
- Semafor binarny WIDELEC[i];

var

WIDELEC: array[0..4] of binary semaphore := {1,1,1,1,1};

process FILOZOF(i : 0..4);

begin

while true do begin

myślenie;

PB(WIDELEC[i]);

PB(WIDELEC[(i+1) mod 5]);

jedzenie;

VB(WIDELEC[i]);

VB(WIDELEC[(i+1) mod 5]);

end

end;

Rozwiązanie poprawne

- LOKAJ semafor dopuszcza 4 filozofów jednocześnie;

```
var WIDELEC: array[0..4] of binary semaphore:={1,1,1,1,1};
    LOKAJ: semaphore :=4;
```

```

proces FILOZOF( i : 0..4 );

begin
    while true do begin
        myślenie;
        P(LOKAJ);
        PB(WIDELEC[i]);
        PB(WIDELEC[(i+1) mod 5]);
        jedzenie;
        VB(WIDELEC[i]);
        VB(WIDELEC[(i+1) mod 5]);
        V(LOKAJ);
    end
end;
```

- bez możliwości blokady i zagłodzenia;
- tylko czterech filozofów ma jednocześnie dostęp do widelców
- rozwiązanie spełnia kryteria poprawności